

Referat

Dato	1. juni 2012
Sted	Reno Djurs, Glatved
Deltagere	Peter Nielsen, arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentant, Miljø Team A/S (PN) Pia Kjær Øulee, kvalitets- og miljøchef, Miljø Team A/S (PKØ) Jens Meilvang, bestyrelsesformand, Reno Djurs I/S (JM) Tom Bytoft, bestyrelsesmedlem, Reno Djurs I/S (TB) Morten Therkildsen, direktør, Reno Djurs I/S (MT) Hardy Mikkelsen, miljøchef, Reno Djurs I/S (HM)
Referent	HM/4. juni 2012
Fordeling	Deltagere, bestyrelse for Reno Djurs I/S
Jnr	976

Arbejdsmiljø ved håndtering af renovationssække

JM havde indkaldt til mødet med det formål at få uddybet problemstillingen med stik- og skæreskader ved anvendelse af renovationssække samt drøfte arbejdsmiljømæssige konsekvenser ved mulige løsninger. Mødets formål var således primært at bibringe Reno Djurs I/S informationer fra skraldemændene om arbejdsmiljømæssige problemstillinger. PKØ redegjorde for situationen med stik- og skæreskader i branchen og hos Miljø Team:

Der er ved sækkesystemer generel risiko for stik- og skæreskader i tilfælde, hvor borgerne ikke emballerer stikkende og skærende genstande korrekt. Det kan f.eks. dreje sig om glas, skarpe dåselåg eller knive, der skærer sig gennem sækken og derved kan skade skraldemanden. Det er Miljø Teams indtryk, at mange renovationsvirksomheder ikke registrerer disse skader systematisk, hvilket man gør hos Miljø Team. Der findes således ikke nogen landsdækkende valid statistik. De seneste 3 år har der været ca. 10 sådanne skader hos Miljø Team, hvoraf de 5 er sket på Djursland. Skraldemændene på Djursland udgør kun 15 % af Miljø Teams medarbejdere, men står altså for ca. 50 % af skaderne. Dette kan ikke umiddelbart forklares, men kan være tilfældigt, idet det statistiske grundlag (antallet af skader) ikke er stort.

På baggrund af en konkret arbejdsulykke i sommeren 2010, hvor en skraldemand fik et dybt sår i det ene ben forårsaget af en jagtkniv, der gennembrød en renovationssæk, udstedte Arbejdstilsynet et påbud til Miljø Team A/S om at iværksætte effektive foranstaltninger til at sikre skraldemændene mod stik- og skæreskader. Påbuddet blev påklaget til Arbejdsmiljøklagenævnet med bistand af arbejdsgiverforeningen, idet Miljø Team fandt at man havde gjort hvad der var muligt for at begrænse disse skader, og at en fuldstændig fjernelse af risikoen ville kræve eliminering af sækkesystemer (ikke bare på Djursland, men i hele Danmark). Beslutninger om, hvilke systemer, der anvendes, ligger imidlertid ikke hos Renovatorerne, men hos kommunerne og de kommunale affaldsselskaber.

Påbuddet blev imidlertid stadfæstet af Arbejds miljøklagenævnet, bl.a. med den begrundelse, at sækkesystemer er lovlige. Efterfølgende imødekom Miljø Team påbuddet ved en mere præcis instruktion til skraldemændene om håndtering af sække/ anvendelse af sækkekærrer, informationskampagne overfor borgerne om emballering af affald (foranstaltet af Reno Djurs I/S) samt kampagne for brug af spande (foranstaltet af Reno Djurs I/S).

I marts 2012 fik en skraldemand igen en skæreskade i benet forårsaget af et låg fra en konserverdåse. Miljø Team besluttede på denne baggrund, at skraldemændene skal bære benklæder, der beskytter effektivt mod sådanne skader. Imidlertid er sådanne benklæder varme og tunge, og derved ubehagelige at bære, og samtidig er de særlige bukser meget dyre. Miljø Team mente dog, at det ville være et nødvendigt skridt al den stund, at alle øvrige virkemidler således ikke var tilstrækkelige til fuldstændigt at forhindre sådanne skader. Det er således vurderet at fjernelse af risikoen for skader vejer mere end de ulemper, der er forbundet med at bære de tunge og varme bukser. Miljø Team har gjort meget for at finde de bukser, der trods alt havde den største komfort samtidig med de nødvendige godkendelser. Beslutningen er en ledelsesbeslutning, men medarbejderne har været inddraget i beslutningsprocessen. Ultimativt frygtede Miljø Team for et strakspåbud, hvilket efter Miljø Teams opfattelse i værste fald kunne føre til en nødvendig standsning af arbejdet.

Løsningen med anvendelse af de skærehæmmende bukser blev præsenteret af Miljø Team overfor Arbejdstilsynet allerede i forbindelse med anmeldelsen af ulykken i marts 2012. Miljø Team har spurgt Arbejdstilsynet, om bukserne kan accepteres, men har ikke modtaget svar.

Anvendelsen af de skærehæmmende bukser har derfor ført til et intensiveret ønske fra skraldemændene fra Miljø Team A/S om at udfase sækkene til fordel for spande. PN oplyser at ønsket er begrundet i ønsket om både bedre sikkerhed og mindre slid.

Miljø Team mener, at bukserne må ses som en midlertidig løsning.

JM forespurgte, om anvendelse af sække i papir vil være bedre end sække af plast. PKØ oplyste, at det er uvist, men at Miljø Team registrerer færre skader ved papirsække. Igen er det statistiske grundlag dog ret spinkelt. PKØ oplyste, at 3F anbefaler papirsække.

Hm oplyste, at Arbejdstilsynet ser plastsække og papirsække som ligeværdige i den henseende.

JM forespurgte, om Miljø Team vurderer, at spande er bedre end sække, og henviste til, at Brdr. Fisker I/S har oplyst, at de ud fra en samlet betragtning finder anvendelse af sække arbejdsmiljømæssigt bedre end spande.

PKØ oplyste, at Miljø Team generelt finder spande arbejdsmiljømæssigt bedre end sække, men at der også er arbejdsmiljøproblemer med spande. Bl.a. ses der ofte temposkader (faldskader) ved anvendelse af spande. Dette afhænger dog f.eks. af om der er tale om standpladsordninger eller skelordninger. I Miljø Team er der også skraldemænd, der hellere vil have sække end spande.

PN oplyste, at han finder spande meget bedre end sække, dog skal spandene være af en god kvalitet med gode håndtag og hjul. De spande, der anvendes af Reno Djurs (H-beholder) er ergonomisk rigtig gode, og har desuden den fordel, at lågene åbnes i siden i forhold til håndtagene. Derfor er der ikke det problem, der ellers ofte ses ved spandesystemer, at borgerne stiller spanden med håndtagene vendt ind mod en væg, så skraldemanden skal vende spanden ved afhentning. De spande, der netop er indkøbt til kubeopstillingerne vil ikke være gode nok som følge af manglende ergonomiske gode håndtag – det er dog ikke noget problem, når de alene anvendes ved kuberne.

TB oplyste, at han fra skraldemændene havde hørt, at administrationen hos Reno Djurs var skeptiske overfor anvendelse af spande og ønskede oplyst om det er tilfældet. HM oplyste, at vi på flere skraldemandsmøder ganske rigtigt har givet udtryk for, at sækkene er en del af det politisk besluttede koncept for dagrenovationsordningen. Sækkesystemer er en lovlig og udbredt indsamlingsmetode i Danmark (ca. halvdelen af landets kommuner anvender sækkesystemer), og der har hersket forskellige opfattelser af, hvilket system, der ud fra en samlet vurdering er det arbejdsmiljømæssigt bedste. Dette i sammenhæng med det store antal sækkebrugere på Djursland har betydet, at det ikke er nogen simpel eller billig løsning blot at udskifte alle sække med spande. Derudover har administrationen ingen forbehold overfor anvendelsen af spande – tværtimod har vi i samråd med Miljø Team gennemført kampanjer med henblik på at få så mange borgere som muligt til at skifte fra sækkeløsning til en spandeløsning.

JM spurgte om Miljø Team ser en tidshorisont for, hvornår problemerne med de tunge og varme arbejdsbukser skal være løst.

Miljø team oplyste, at der ikke er en tidshorisont for, hvor lang tid anvendelse af sække/skærehæmmende bukser er acceptabel. Det vil bl.a. afhænge af om Arbejdstilsynet kommer med en udmelding på såvel anvendelsen af de særlige bukser som anvendelse af sækkesystemer generelt.

I forhold til en sådan eventuel udmelding fra Arbejdstilsynet, er det dog sædvanligt, at Arbejdstilsynet lægger vægt på, at der faktisk er en horisont/handlingsplan for udbedring af problemer mere end hvad horisonten konkret er.

Reno Djurs oplyste, at bestyrelsen har truffet beslutning om, at der skal arbejdes mod en ny dagrenovationsordning med øget genanvendelse, herunder ved separat indsamling af organisk affald. En ny ordning vil indebære, at der skal opstilles nye beholdere hos borgerne i form af f.eks. spande med et eller flere kamre til forskellige affaldsfraktioner.

Det vil være særdeles u hensigtsmæssigt allerede nu at udskifte eksisterende sækkestativer med spande, når en fremtidig dagrenovationsløsning ikke kendes endnu. Der kan her ved være en risiko for fejlinvesteringer på flere millioner kr.

I lyset af, at sækkesystemer ifølge Arbejdstilsynets vejledninger kan anvendes forsvarligt og lovligt, og at der blandt vores indsamlingsentreprenører ikke er enighed om, hvilken løsning, der er bedst, vurderes det, at den eksisterende mulighed for at benytte sække bør opretholdes indtil en ny dagrenovationsordning indføres.

Da Arbejdstilsynet imidlertid tilkendegiver, at de fleste arbejdsmiljøproblemer ved indsamling af dagrenovation knytter sig til sækkesystemer, vurderes det, at en ny dagrenovationsordning, der under alle omstændigheder vil kræve ændringer hos borgerne, hensigtsmæssigt baseres på spande.

Ved planlægningen af en ny dagrenovationsordning vil bestyrelsen på førstkommande møde i juni tage stilling til et forslag om, at der benyttes et rent spandesystem – dog med fortsat mulighed for ekstrasække, julesække og snesække. Endvidere, at man indtil da kunne undlade at tilbyde nye ejendomme mulighed for at benytte sækkestativer.

PN og PKØ mente, at det ville være et rigtig godt signal, også selvom planlægning, gennemførelse af udbud af beholdere, indsamling og behandling af affaldet samt udbringning af beholdere vil have en varighed på sandsynligvis mindst 2 år.